

Förstudie för etablering av Centrum för fotografi i Skåne Februari – maj 2022

© Peo Olsson

Innehållsförteckning

Inledning	4
Bakgrund	5
Genomförande	5

Del I

Enkät och djupintervjuer

Enkät

Enkät med yrkesverksamma	7
Enkät svar	7
Boendeort	7
Yrke	7
Fortbildning	7
Typ av fortbildning	8
Övriga aktiviteter	8
Mötesplatser	8
Öppna frågor	9
Fortbildning, kurser och workshops	9
Sociala Mötesplatser	9
Utställningsmöjligheter	9
Större fokus på fotografi	10
Hitta rätt form	10
Fotografiska aktörer	10
Besökta platser	11
Övriga kommentarer	11

Interviewer

Åsa Sjöström	12
Nils Bergendahl	12
Anette Nilsson	13
Alice Millet	14
Johan Malmberg	15

Evenemang och event

Landskrona Foto	16
Galleri Format	16
Lunds Universitet	16
Portfoliovisning	16

Del 2

Kartläggning och slutsatser

Kartläggning av den fotografiska scenen

Malmö	17
Köpenhamn	18
Landskrona	18
Helsingborg	19
Nordvästra Skåne	19
Sydskusten	19
Sydöstra Skåne	19
Nordöstra Skåne	20
Norra och mellersta Skåne	20
Slutsats	20

Slutsatser av hela förstudien och förslag på initiativ framåt

Ökat medlemsantal/marknadsföring...	22
Referens- och arbetsgrupper	22
Fanzineprojektet Periferi	23
Landskrona Fotofestival	24
Skapa utställningsmöjligheter	24
Sammanfattande avslutning	24

Kartbild över Skåne	25–26
---------------------------	-------

Lista över aktörer i Skåne	28–30
----------------------------------	-------

INLEDNING

Arbetet började med att Centrum för fotografi, hösten 2021, sökte och fick medel från Region Skåne för att kunna genomföra en förstudie liknande den som gjorts i Västra Götaland 2020.

En medlemsundersökning från november 2019 visade att många medlemmar efterfrågade mer verksamhet i region Skåne. Ett flertal yrkesverksamma fotografer uppgav att de har haft det tufft ekonomiskt och känt sig ensamma i sin yrkesroll under pandemin. CFF ville därför undersöka möjligheterna att fylla en viktig funktion som drivande av samarbetsprojekt, kompetensutvecklande satsningar, idéutveckling och andra relevanta aktiviteter i regionen.

En arbetsgrupp med Peo Olsson från Lund och Linda Unnhem från Höganäs tillsattes i februari 2022 av Mia Bengtsson Plynning, nationell samordnare för Centrum för fotografi. Arbetsgruppen har gemensamt utformat förstudiens upplägg och har under hela processen haft ett tätt samarbete. Mia Bengtsson Plynningens roll har varit samordnande, Peo Olsson har haft fokus på programaktiviteter och kartläggningen av den fotografiska scenen och Linda Unnhem har arbetat med enkät och djupintervjuer. Fokusområdena har dock överlappat varandra och en stor styrka har legat i arbetsgruppens utbyte av kunskap, idéer och kontakter.

En viktig del i förstudien var att komma i kontakt med så många fotografer som möjligt. Detta för att fånga upp vad verksamma inom olika fotografiska riktningar i regionen tycker och på så sätt kunna utveckla en verksamhet med bredd, såväl innehållsmässig som geografisk.

Lund/Höganäs/Stockholm, maj 2022

Peo Olsson, Linda Unnhem, Mia Bengtsson Plynning

BAKGRUND

Centrum för fotografi, CFF, är en medlemsorganisation för fotografer och andra som är yrkesverksamma inom det fotografiska fältet. Föreningen verkar för att skapa nätverk, knyta samman personer, institutioner och andra aktörer och erbjuda fortbildning, workshops, föreläsningar och andra arbetsfrämjande aktiviteter. CFF arbetar också för att föra fram frågor om fotografins roll i samhället och att synliggöra svenskt fotografi, både nationellt och internationellt. CFF verkar i hela landet, för medlemmar men också för en bred allmänhet. Föreningens kansli och galleri med gemensamma personalre surser som nationell samordnare och digital strateg ligger i Stockholm.

Under våren 2021 genomfördes en förstudie i Västra Götalandsregionen med stöd av regionen. Studien visade att lokalt förankrade projekt var efterfrågade och uppskattade, vilket också avspeglades i de projekt som sjösattes. Som ett resultat av ökad aktivitet ökade även medlemsantalet i regionen.

Under våren 2022 har Centrum för fotografi tillsatt en lokal arbetsgrupp i Skåne med syftet att genomföra en förstudie liknande den i Västra Götaland. En enkät med uppföljande djupintervjuer har gjorts, en referensgrupp har bildats, en kartläggning över den fotografiska scenen i Skåne har upprättats och fyra olika programpunkter har genomförts.

Denna rapport är resultatet av förstudien som möjliggjordes tack vare medel från Region Skåne.

GENOMFÖRANDE

Arbetet med förstudien har omfattat tre delar: en enkätundersökning med ett antal kompletterande djupintervjuer, en del där olika programpunkter har genomförts i praktiken på olika platser i Skåne och en kartläggning av den fotografiska scenen i Skåne.

Enkäten, som riktade sig till personer som är yrkesverksamma inom det fotografiska fältet i regionen,

hade fokus på att undersöka hur CFF skulle kunna stärka fotografer i Skåne i sin yrkesroll och främja samtalet kring fotografi i regionen. Fem djupintervjuer med fotografiskt verksamma personer genomfördes; personer som i enkäten angett att de kunde tänka sig att bli kontaktade för ytterligare frågor och/eller som valdes ut för att de ansågs kunna komma med värdefulla, fördjupande åsikter, utifrån sin yrkesroll, åldersgrupp, geografiska belägenhet och/eller sitt "helikopterperspektiv". Intervjuerna genomfördes över telefon och vid fysiska möten.

Övriga samtal initierades under perioden för att ytterligare bredda förstudiens innehåll. Ett referensgruppsmöte hölls digitalt i mars, med syfte att få hjälp med att sprida enkäten och att samla in viktig input till kartläggningen av den fotografiska scenen. Med på mötet var Julia Lindemalm, Jenny Lindhe, Ikram Abdulkadir och Jens Nordström. I sammansättningen av denna grupp ville vi skapa en så stor bredd som möjligt, där deltagarnas ålder, kompetenser, geografiska belägenheter och fotografiska inriktningar kompletterade varandra. Målsättningen är starta upp hösten 2022 med ytterligare ett referensgruppsmöte där vi redovisar resultatet av förstudien och riktar blicken framåt, samt att sedan fortsätta med regelbundna träffar. Referensgruppens sammansättning kommer förändras över tid för att nå olika kompetenser och erfarenheter.

I mars träffades också en grupp med koppling till ett fotoboksinitiativ på Landskrona Museer/Landskrona Foto. Sex personer som är verksamma inom det fotografiska fältet på olika sätt närvarade. Linda Unnhem berättade om enkäten och CFF:s arbete i Skåne.

I början av april blev även projektgruppen inbjuden av Orrit Stahlénus, utvecklare för bild och form på Region Skånes kulturförvaltning, att berätta om förstudien och CFF:s tankar kring etablering i Skåne. Med på mötet var även Kamilla Rydahl, utvecklare inom villkor för konstnärligt skapande på Region Skånes kulturförvaltning. Under mötet berättade Mia Bengtsson Plynnig om CFF:s arbete och långsiktiga visioner. Linda Unnhem och Peo Olsson berättade

om utfallet av enkäten och programpunkterna som dithills genomförts. Mötet var mycket fruktbart och arbetsgruppen fick med sig många värdefulla tips och råd. Bland annat resulterade det i att CFF sökte ett utlyst stöd till residens för tvärdisciplinär samverkan, för höstens fanzineprojekt.

Under den praktiska delen av förstudien genomfördes fyra olika aktiviteter på fyra olika platser i Skåne. Syftet med dessa var att ge yrkesverksamma som arbetar med fotografi på olika sätt en möjlighet att mötas, inspireras och lära nytt, men också att bygga broar mellan personer och verksamheter på olika platser i regionen. Ett annat mål var att sprida information om CFF:s satsning i Skåne och samla in viktiga åsikter. Samt att locka en fotografiintresserad allmänhet till evenemangen.

9 april – samtal/artist talk med fotografen Gerry Johansson i hans utställning *The Books/Landskrona Foto*.

24 april – finissage och visning av utställningen *SPILL* på Galleri Format i Malmö.

24 maj – visning av Lunds universitetsbiblioteks arkiv, med fokus på fotografi. Arkivarie Tobias Idberg visade ett axplock av bildmaterialet och berättade hur biblioteket arbetar med digitalisering och förvaring i arkiven.

2 juni – portfoliovisning för nio fotografer på Dunkers kulturhus i Helsingborg. Inbjudna som reviewers är utställningsproducent Martin Schibli på Dunkers kulturhus, Bea Tigerhielm på Rikstolvan och Fredrik Noréen, projektledare för konst/Regionfastigheter.

Under förstudiens gång har också arbetet med höstens stora satsning, fanzineprojektet *Periferi*, inletts och möten med en urvalsjury har hållits. Juryn består av kritiker/curator Thomas Millroth, formgivare Lisa Olausson, chef för Skissernas Museum i Lund Annie Lindberg och Mia Bengtsson Plynnig från Centrum för fotografi.

Kartläggningen av den fotografiska scenen i Skåne har genomförts både utifrån eget uppsökande arbete och med input från en referensgrupp.

Denna sammanställning av namn på institutioner, utbildningar, gallerier, bokförlag och andra aktörer har som syfte att bilda underlag för en fortsatt bred aktivitet i regionen, såväl innehållsmässigt som geografiskt.

Rapporten har delats in i två delar nedan: en del som redovisar resultatet från enkät och djupintervjuer, beskriver genomförda programpunkter och presenterar kartläggningen den fotografiska scenen, samt en del som beskriver slutsatserna som arbetsgruppen dragit och förslag på fortsatta initiativ i regionen.

© Gerry Johansson

FÖRSTA DELEN ENKÄT OCH DJUPINTERVJUER

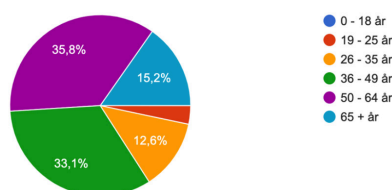
ENKÄT MED YRKESVERKSAMMA

Som en första del i förstudien genomfördes en enkät som till stor del låg till grund för de aktiviteter som utvecklades och genomfördes under projektperioden. Målet med enkäten var att undersöka hur CFF skulle kunna stärka fotografiskt verksamma personer i sin yrkesroll och främja samtalet kring fotografi i regionen. Mycket tid lades på att hitta mejladresser till fotografer och andra yrkesverksamma. Målsättningen var att få en så stor bredd som möjligt, men också att få en geografisk spridning över hela regionen. Uppmaningen att fylla i enkäten skickades ut via mejl av arbetsgruppen samt spreds på sociala medier i bland annat Facebookgrupperna Fotografi i Fokus, Analoga Fotografer, Kvinnliga fotografer på Facebook, Frilans Malmö, Fotografi Skåne och olika lokala anslagstavlor. Flera kontakter, bland andra Mediaverkstaden, Östra Grevie Folkhögskola, Fotoskolan på Munka Folkhögskola, Bryggeriet, Malmö Universitets fotoutbildning, Frilans Syd SJF, spred också enkäten i sina nätverk och via medlemslistor. Det är alla kontakter och nätverk vi kommer att ha fortsatt stor nytta av i framtiden.

Enkät svar

CFF hade i början av 2022 ett 30-tal medlemmar som angett att de var verksamma i region Skåne. I enkäten svarade 16,6 procent att de var medlemmar, 4 procent att de hade varit medlemmar och 45,7 procent att de kände till CFF. 33,8 procent kände inte till Centrum för fotografi tidigare.

Hur gammal är du?
151 svar

Totalt svarade 151 yrkesverksamma på enkäten. 50,7 procent var män, 48 procent kvinnor och 1,3 procent ville ej svara på könstillhörighet.

Ca hälften av de svarande var 19–49 år och 35% var mellan 50–65 år.

Då fotograf ofta är ett frilansyrke är det få som pensionerar sig vid 65 år, så ca 15 % av de svarande var över 65 år.

Boendeort

Majoriteten av de svarande bor i Malmö stad, 47 procent. På andra och tredje plats kom Lund med 7,3 procent och Helsingborg med 6,6 procent. Därefter var spridningen någorlunda jämn över regionen med 1-5 svarande i varje kommun. Trots aktivt uppsökande och påminnelse mejl inkom inga svar från Bromölla, Eslöv, Hörby, Osby, Svedala och Trelleborg. 5 personer uppgav att de inte bor, men är verksamma i regionen. Fördelningen mellan storstadsregionerna och mindre skånska orter visar på behovet av en geografiskt flexibel verksamhet, som kan hjälpa yrkesverksamma att knyta nya nätverk.

Yrke

På frågan "Vad arbetar du som?" hade de svarande möjlighet att kryssa i flera svarsalternativ. I topp hamnade fotograf (79,7 procent), konstnär (35,1 procent), filmare (14,9 procent), övrig fotografisk verksamhet (10,8 procent), journalist (10,1 procent) och curator (6,8 procent).

Majoriteten angav att de jobbar med egna projekt (66,9 procent), redaktionellt (33,1 procent), kommersiellt (29,8 procent) eller med utbildning, kurser och workshops (22,5 procent). Men bland de svarande fanns även personer som arbetar som bröllopsfotografer, fotoassistenter, förläggare, fotohistoriker, mäklarfotografer och är anställda vid institutioner. 7,3 procent angav att de studerade. Även på denna fråga gavs möjligheten att kryssa i flera svarsalternativ.

Fortbildning

Det visade sig finnas ett stort intresse för att vidareutveckla sig i sin yrkesroll. På frågan "Inom vilka områden skulle du vilja vidareutveckla dina kunskaper?" var det möjligt att ange flera svarsalternativ.

Dessa svar hamnade i topp:

Film/rörlig bild	49,7 procent
Utställningsverksamhet	47,6 procent
Söka stipendium för egna projekt	45,6 procent
Böcker och bokproduktion	41,5 procent
Projektarbete/portfolio	38,8 procent
Bildbearbetning	36,7 procent
Bilddiskussion/konstruktiv feedback	35,4 procent

Många valde att utveckla sitt svar i den mer öppna frågan: "Känner du ett behov av att fortbilda dig i din yrkesroll?" Här fanns dels ett tekniskt fokus – att kunna hänga med i utvecklingen, hålla sig uppdaterad och lära sig nya verktyg – men också en önskan om att utveckla sitt eget personliga bildspråk och utbyta idéer och tankar med andra. Ett flertal uppgav också att de önskade råd när det gällde stipendieansökningar, bidragssökande och eget projektarbete.

Några röster ur enkäten:

Ja! Frilansare behöver alltid vidareutbildning och snack med kollegor!

Fotokonsten utvecklas, den internationella tycker jag är spännande, men i vardagen hinner man inte hålla sig à jour med alla strömningar.

Ja, att bygga upp bryggan mellan fotografi (där jag kommer ifrån) till filmproduktion.

Fortbildning, i kursform, tycker jag att det finns för lite av i Skåne. I synnerhet på professionell nivå. Nya tekniker, äldre analoga metoder, rörlig bild, konstnärliga presentationer, samtalsgrupper, tankesmedjor – vore kul om det fanns mer tillgängligt här nere.

Typ av fortbildning

Formen för fortbildning visade sig vara mest intressant som workshop vid enstaka tillfälle (70,8 procent), i föreläsningsform (59 procent) eller som föreläsning online (52,1 procent). Helst på kvällstid vardagar (60,8 procent), dagtid vardagar (54,7 procent), helger (50,7 procent) eller som inspelat material att ta del av när man har tid (50,7 procent).

En majoritet tycker att en rimlig prisnivå för en 1-dagarskurs eller handledning vid två tillfällen är 500-1000 kr (59,2 procent). 43,7 procent kan tänka sig att betala 1000-2000 kr och 40,1 procent vill helst ha det gratis.

Övriga aktiviteter

Utöver kurser och ren fortbildning fanns det stort intresse för andra typer av aktiviteter i regionen. Dessa fem hamnade på topplistan:

Fotofestival	64,8 procent
Artist talks	62,7 procent
Portfoliovisning	45,1 procent
Medlemsutställning	45,1 procent
Visning av utställning	42,3 procent

Många angav i en öppen fråga vilken typ av aktiviteter, knutna till yrkesrollen, de hade deltagit i det senaste året. Coronapandemin hade ställt sig i vägen för många traditionella kurser, men i stället öppnat dörren till ett brett digitalt utbud. Många angav att de medverkat i workshops och lyssnat på föreläsningar och artist talks online, både i CFF:s och andra aktörers regi. Namn som nämndes var exempelvis Moderskeppet, Svenska Journalistförbundet, Saga Center, Svenska Fotografers Förbund, Fatamorgana, ABF, Shutterfest och Golden Hour Courses.

Mötesplatser

Efterfrågan kring fler mötesplatser och sociala forum blir tydlig i enkäten. Idéerna är många och spänner över ett brett fält. Många önskar sig mötesplatser där man både kan inspireras, inhämta ny kunskap och nätverka med andra yrkesverksamma. Vissa önskar sig fler praktiska arbetsplatser som Mediaverkstaden i Malmö, där man både får tillgång till utrustning och kan dela kunskap och utbyta erfarenheter. Andra önskar sig en fast scen för fotografi med utställningar, workshops, utbildningar, artist talks och verkstad. Överlag saknar flertalet den sociala biten som frilansare och önskar sig frukostmöten, after work-träffar, fikatillfällen – gärna i kombination med ett artist talk, en föreläsning eller en visning av en utställning. Även fler platser att anordna utställningar på efterfrågas.

Några röster ur enkäten:

Utveckla Mediaverkstaden i Malmö till en levande plats, både tekniskt och professionellt för konstnärer. Jag önskar att Mediaverkstaden skulle kunna vara en del av CFF:s nätverk genom att de ordnar aktiviteter och utställningar tillsammans.

Att ha etablerade forum och verksamheter som aktivt jobbar med att få ut studenter i arbetslivet efter examen hade varit värdefullt. Jag som student upplever det svårt att få kontakt med yrkeslivet och ser gärna en typ av mötesplats där yrkesvägledare inom kreativa yrken kan hjälpa oss att få in en fot i branschen.

Många intressanta föreläsningar och diskussioner sker i Stockholm. Synd att inte kunna delta!

Någonstans att diskutera, visa och få kritik på projekt man jobbar med. Högt i tak, hjälpsam stämning, driv att bli bättre. Inte prat om teknik i första hand, fokus på bild och berättande.

Öppna frågor

Tre öppna frågor i enkäten handlade om Centrum för fotografi:

Hur kan CFF bidra till att stärka din yrkesroll?

Vad kan CFF göra för att främja samtal och stärka fotografins roll i Skåne?

Vilken typ av verksamhet skulle CFF kunna driva i Skåne?

Även här var idéerna och tankarna många och då svaren på de olika frågorna ofta överlappade varandra har vi delat in dem i några olika ämnesområden.

Fortbildning, kurser och workshops

Här ser flera svaranden att CFF kan spela en viktig roll och fylla ett tomrum i regionen genom att "erbjuda en bred flora för kunskapsinhämtning". Föredrag och samtal om olika ämnen som rör fotografens arbete efterfrågas, t ex kurser eller workshops i ny teknik, marknadsföring, prissättning, nya lagar och regler. Men även artist talks, föreläsningsserier och studiebesök på t ex bokbinderier, tryckerier och i fotografers ateljéer och konstnärers verkstäder.

Någon tycker att utbudet bör utgå från medlemmar- nas önskemål och en annan att CFF ska satsa på kunskapsutbyte medlemmarna emellan. "Vi kan lära så mycket av varandra!" Ett exempel på detta är förslaget om coaching med seniora medlemmar och mentorskap. Ett förslag som går hand i hand med önskan om att "stärka och erbjuda ett sammanhang för unga fotografer, hjälpa dem att etablera sig i sina nya yrkesroller".

Någon önskar att CFF skulle genomföra fanzine-projektet Periferi som CFF i Västra Götaland gjort.

Sociala mötesplatser

Många lyfter önskan om en fast scen för fotografi, med utbildnings- och utställningsmöjligheter, föreläsningar, samtal och socialt samkväm. Någon önskar sig ateljéer/projektrum som man kan boka/hyra för kortare perioder, gärna i samma lokaler som det bedrivs andra intressanta aktiviteter. En annan vill ha ett mörkrum.

En kommenterar så här: "Just nu är det mest på utställningar och i olika FB-grupper som fotografer möts. Det finns mycket mer som kan göra det möjligt för fotografer att mötas, lära känna varandra och skapa nya samarbeten."

Utställningsmöjligheter

Flera av de svarande önskar sig fler platser att ställa ut fotografi på i Skåne och här, menar någon, kan CFF spela en viktig roll genom att "skapa konkreta rum och platser där man kan synas och mötas utan att behöva arrangera allt själv från A till Ö." Dessa platser ger också ökade möjligheter för fotografer att presentera och prata om sina verk, vilket främjar samtalet om fotografi i stort i regionen.

Någon föreslår ett "fotografägt galleri för möten och utställningar", en annan skulle gärna se en "hub" i form av en konsthall. En tredje lyfter vikten av att visa "många olika projekt som inte baseras på vänskapsband eller de möjligheter framtida vänskapsband kan ge". Ett skånsk utställning à la Planket i Stockholm tycker någon vore ett utmärkt sätt att "låta skånska fotografer visa upp sina bilder utan att det blir så pretentiöst och komplicerat som att ordna en traditionell utställning."

Flera svaranden lyfter idén om en fotofestival och fotomässa och att den kan ”vandrar runt mellan olika skånska städer, med workshops och utställningar”. Eller så skapar man en portal för gallerier, jobbar med samlade vernissagedatum och skapar regelbundna gallerihelger, föreslår någon.

Större fokus på fotografi

Genom att skapa konkreta rum för fotografi, som marknadsförs tydligt utåt, stärks fotografiets roll i det allmänna medvetandet. Här kan CFF spela en viktig roll, inte bara genom att skapa dialog med medlemmarna utan även med allmänheten. Flera svaranden saknar utställningar med dokumentärt fotografi och av skånska fotografer. Landskrona Foto är bra, men det upplevs inte så regionalt. Mer och fler aktiviteter, som visar på olika typer av fotografi, önskas. Liksom ett större fokus på fotoboken, till exempel genom fotobokscirklar.

Hitta rätt form

Hur CFF ska etablera sig i Skåne är en fråga som engagerar många. ”Var här!” är en kommentar som sammanfattar många synpunkter. För en del betyder det att det bör finnas en fast fysisk plats för CFF Skåne, för andra är närvaron i form av ett rikt programutbud viktigare. Somliga lyfter vikten av regelbundenhet – att det inte bara är något evenemang då och då – utan att CFF måste vara aktiva och synliga i regionen för att locka till sig medlemmar.

Flera svarande lyfter fram fördelarna med en samordnande organisation, och att CFF skulle kunna ta den rollen. Att bli ett ”nav” eller ”spindeln i nätet” som sammankopplar aktiva, mindre krafter och stödjer och samarbetar med redan existerande, lokala verksamheter. Samt sprider ordet till alla som kan tänkas vara intresserade i regionen.

Någon skriver: ”Anordna event i Landskrona och Malmö, knutna till de evenemang och strukturen som redan finns. Samarbeta med gallerier som Format och Ping-Pong.”

Funktionen som paraplyorganisation kan också tjäna syftet att sammanställa vilka utbildningar, verkstäder

och utställningsplatser som finns och ”ge en överblick för verksamma och en potentiellt intresserad publik”, skriver en av de svarande.

Flera säger sig gilla hur CFF arbetar i andra delar av Sverige och önskar sig något liknande i Skåne. Många har också uppskattat CFF:s onlineaktiviteter under pandemin och önskar att det fortsätter som ett komplement till övrig verksamhet.

Ett antal svarar att de inte känner till CFF, alternativt att de vet för lite om CFF för att uttala sig kring verksamheten. Dessa önskar sig mer information, t ex i form av nyhetsbrev och större aktivitet på sociala medier. Någon skriver: ”Öppna upp för fler. Det känns något exkluderande vilket kan kännas hämmande.”

Vi frågade också: ”Om du inte i dagsläget är medlem i CFF, vad skulle krävas för att du ska bli det i framtiden?” Här framhålls vikten av att finnas på plats, dvs att utbildningar och föreläsningar och utställningar hålls i regionen, samt att CFF i Skåne blir en levande och aktiv förening, som gärna samverkar med lokala initiativ. ”Mer foto i Skåne!” Många önskar sig också en fysisk mötesplats. ”Delaktighet” är också ett ord som nämns, att man känner att man kan är viktig som medlem.

Flera önskar också mer information om vad ett medlemskap innebär. Finns det t ex medlemsförmåner och erbjudanden? Bättre marknadsföring efterfrågas och gärna en inbjudan om att bli medlem. Någon känner sig tveksam till medlemskap, då CFF ”känns inriktad på en viss typ av fotografi som kanske inte helt intresserar mig”. En annan tycker det känns viktigt att medlemmar får medverka i olika sammanhang, baserat på att de är medlemmar och inte på hur kända de är.

Fotografiska aktörer

I enkäten frågade vi också vilka platser, sammanslutningar och personer i regionen man tycker arbetar på ett spännande och konstruktivt sätt inom det fotografiska fältet. Landskrona Foto och Landskrona Foto Festival är det som nämns absolut oftast. Flera tycker dock att de saknar representation av t ex skånskt fotografi och bildjournalistik på festivalen.

Fabriken i Bästekille, Höganäs museum och konsthall, Galleri Format, Galleri Ping-Pong, Ystad konstmuseum, Malmö konsthall, Moderna museet, Dunkers kulturhus, Kulturhotellet, Lunds konsthall, Rikstolvan, Tomelilla konsthall, Atelier Bleu, Österlens Fotografi Centrum är andra platser som nämns.

Flera berör utbildningarna på Östra Grevie Folkhögskola och Munka Folkhögskola, samt Mediaverkstaden i Malmö. Likaså bokförlagen Sailor Press och Breadfield. Någon tycker att Svenska Fotografers Förbund har bra evenemang men inte så ofta i Skåne. En annan saknar de artist talks som tidigare hölls i Pressfotografernas klubbs regi.

Utöver skånska platser och sammanslutningar listas Copenhagen Photo Festival och Louisiana i Danmark och onlineforumet Fotografi i fokus.

Somliga tycker att det är svårt att få en överblick över den fotografiska scenen. Flera upplever den som splittrad. Någon skriver att det i Malmö saknas en bredd, att de platser som finns är för nischade. En annan uttalar sig om vilka hon tycker det är som får synas: "Det finns många kvinnor födda på 60- och 70-talet som inte får plats i dagens fotografisverige. Var finns vi? Man prioriterar män eller nyutexaminerade studenter som får exponering på utställningar och Landskrona Fotofestival."

Besökta platser

På frågan vilka platser inom det fotografiska fältet man själv har besökt det senaste året nämns följande från regionen: Tyghuset i Landskrona, Dunkers kulturhus, Höganäs museum och konsthall, Galleri Format, Cowgirl Gallery, Moderna museet, Galleri Final, Rikstolvan, Galleri Ping-Pong, Falsterbo Photo Art Museum, Obra, Fotografiskt Center, Aura, Ystad konstmuseum, Malmö konsthall, Lunds konsthall, Österlens fotografi center, Romele konsthall, Fabriken i Bästekille, Kulturen i Lund, Kliger Gallery, Malmö Fotobiennial, Tomelilla konsthall, Malmö museer, Galleri Moment. Många skriver också att de inte besökt så många ställen, p g a pandemin.

Övriga kommentarer

Under avdelningen övriga tips, idéer och kommentarer tackar många för ett bra, kul och intressant initiativ. Flera erbjuder sig också själva att aktivt delta i det fortsatta arbetet. Någon tycker att CFF:s Skåne-verksamhet skulle kunna omfatta Blekinge också, då den egna scenen är för liten för att bära upp en egen verksamhet.

En annan skriver:

"Det har funnits ett starkt engagemang kring fotografi i Malmö om man går tillbaka ett tiotal år, med bl a en biennial som fick bra genomslag. Men när regionen valde att satsa på Landskrona Foto försvann all finansiering kring fotografi i Malmö, även från kommunen. Malmö museer valde också att lägga ner sitt betydelsefulla "Rum för fotografi". Malmö har blivit en fotografisk öken och är i starkt behov av en vital aktör som har kraft att lyfta intresset igen."

INTERVJUER

Under arbetet med förstudien har fem djupintervjuer genomförts med personer som i enkäten angett att de kunde tänka sig att bli kontaktade för ytterligare frågor. Fyra av intervjuerna gjordes på telefon, en vid ett fysiskt möte. Urvalet gjordes utifrån att intervjupersonen ansågs kunna komma med värdefulla synpunkter ur olika perspektiv.

Vi ville undersöka villkoren kring att vara dokumentärfotograf/filmare, arbeta i en mindre ort, vara ung eller nyinflyttad och vidareutbilda sig eller arbeta efter utbildning. Vi var också intresserade av hur en kulturredaktör/kritiker upplever den fotografiska scenen i Skåne.

Intervjuade personer:

Åsa Sjöström - dokumentärfotograf och -filmare från Malmö. Frilansar, men arbetar i huvudsak med egna konceptuella dokumentärprojekt.

Nils Bergendal - fotograf, konstnär, filmare och lärare på Östra Grevie Folkhögskola.

Anette Nilsson - fotograf som bor i Åstorp, är deltidanställd fotograf på Märta Måås Fjetterström i Båstad och arbetar med egna projekt.

Alice Millet - fransködd fotograf/konstnär och kulturredagog i Malmö.

Johan Malmberg - kulturredaktör HD/Sydsvenskan.

Ramen för samtliga intervjuer var samma, sedan hamnade fokus naturligt på olika frågeställningar beroende på vem vi pratade med. Frågorna vi utgick från var:

- Hur skulle du beskriva den fotografiska scenen i Skåne idag?
- Om du jämför bakåt i tiden, vilka skillnader ser du? Positiva som negativa.
- Har fotografens roll förändrats på något sätt?
- Vad skulle du önska för framtiden?
- Vilken roll skulle CFF kunna spela i en sådan utveckling?
- Vad skulle CFF konkret kunna erbjuda?

Texterna nedan är sammandrag av intervjuerna och samtliga är lästa och godkända av intervjupersonerna. För att lyfta delar som är direkt användbara i intervjuerna har vi valt att märka dem med fetare stil nedan.

Åsa Sjöström

“Jag arbetar som fotograf i Malmö, i huvudsak med egna konceptuella dokumentärprojekt, men även som uppdragsfrilans. De senaste åren har jag också arbetat med dokumentärfilm, hållit kurser och workshops och fungerat som mentor åt nyutexaminerade fotografer.

I början av 2000-talet var jag anställd på Sydsvenskans bildredaktion. Där fanns en naturlig gemenskap, som jag kan sakna som frilans. Jag upplever också att det är mycket tuffare att jobba som fotograf idag. En stor del av min arbetstid går till att söka stipendier och bidrag. Och märkligt nog: ju fler stipendier jag får, ju oftare jag ställer ut – desto färre frilansuppdrag får jag. Kanske för att många uppdragsgivare tror att jag inte längre gör ”vanliga” jobb?

Som dokumentärfotograf kan jag sakna ett riktigt fint utställningsrum, såsom Fotografins rum i Malmö en gång var. Det var sorgligt att det försvann. Galleri Format finns, men de har ett större konstfokus som jag upplever att många andra utställare också har. Som Landskrona Foto, till exempel.

Fotografins rum på Malmö museer låg väldigt centralt och bra; det drog folk, både fotografer och en intresserad allmänhet. Jag tänker att det skulle kunna gå att hitta något liknande idag. I området kring gamla

Kockum finns till exempel fantastiska industrilokaler, som ligger nära ’allt’.

Jag kan också sakna samtal om fotografi i Malmö. Här skulle CFF kunna fylla en viktig funktion, nämligen att bjuda in till en gemenskap. Många av Sveriges bästa fotografer arbetar i Malmö, men vi behöver bli bättre på att marknadsföra vad vi gör. Inkludera varandra. Här är dokumentärfilmsscenen mycket mer aktiv. Doc Lounge, som har månatliga återkommande filmträffar på Babel och Panora, och Doc Lab som arbetar med att föra fram nya talanger. Det är jättelyckade koncept. Man kanske inte kan ha en fotoutställning i månaden – men i alla fall en var tredje månad? Min upplevelse är att man samarbetar mer i filmvärlden och att fotografer överlag har ett större konkurrenstillstånd.

Jag tycker att det CFF gör i Stockholm är bra, jag skulle gärna ha samma typ av programpunkter i Skåne. Fotobokscirklar, utställningsvisningar, fotografsamtal. Jag engagerar gärna mig i arbetet och skulle gärna jobba bredare med fotografi. Undervisa mer och jobba med andras utställningar, till exempel.”

Nils Bergendahl

“Steget till att börja jobba som fotograf är mycket lägre idag än när jag började arbeta för cirka 25 år sedan. Då fanns det färre fotografer och det var dyrare att skaffa sig utrustning. Idag kan ’alla’ bli fotografer, det är bara att kicka igång. Men samtidigt är det mycket svårare att försörja sig enbart som fotograf idag. Man behöver lägga ner mycket tid på att exponera och marknadsföra sig för att det ska funka. Vara aktiv på sociala medier. Det gör att många har fotograferandet som en bisyssla, eller ett livfullt intresse, och inte som sin huvudsakliga försörjning. Löneutvecklingen för fotografer har inte heller gått framåt; idag är det vanligare att arbeta på beting än att få betalt per timme eller att vara anställd.

Tidigare fungerade de yrkesbutiker som fanns för fotografer som naturliga mötesplatser. När man gick till YFO i Malmö hade man sällan bråttom därifrån. Det var ett bra ställe att nätverka på. Idag finns inte

den typen av informella mötesplatser på samma sätt. Mediaverkstaden i Malmö är bra, där finns utrustning och man kan träffa andra som arbetar med bild på olika sätt. Men fotografer är också, överlag, ganska mycket ensamvargar.

Jag upplever dock att samtalet om fotografi är mer livfullt idag än när jag började arbeta i början av 1990-talet. Fotografiet som medium lyfts på ett annat sätt, det exponeras mer, på flera olika utställningsplatser. Konst och fotografi går också mer hand i hand. Till exempel på Landskrona Foto, där både det dokumentära och mer konceptuella har en plats. Närheten till Köpenhamn är också positiv, det händer mycket där.

Därför tänker jag framför allt på mina studenter när jag hör om CFF:s planer i Skåne. Jag har redan mina upparbetade kanaler och mitt nätverk, men för dem skulle CFF kunna bli en brygga ut i yrkeslivet. Många beskriver att de hamnar i ett vakuum efter studierna; hur går man vidare? Att fånga upp dem; stärka, stödja och erbjuda ett sammanhang. Ge vägledning, hålla seminarier och skapa utställningsmöjligheter. På så sätt skulle CFF kunna fylla en viktig funktion. Inte genom att komma "ovanifrån" utan genom att erbjuda en mötesplats.

Behövs en fysisk mötesplats? Jag vet inte. Hur ser en lyckad mötesplats ut? Somliga av mina studenter går ihop i små kollektiv när de slutat skolan, där arbetet sedan växer fram organiskt.

För att CFF ska hitta en lyckad form tror jag på att engagera unga i skapandet av plattformen. Det är framför allt bland dem som det finns ett behov. Därför tror jag att det är viktigt att CFF:s uppdrag i Skåne är avgränsat och tydligt."

Anette Nilsson

"Jag har arbetat som fotograf hela mitt yrkesliv. Jag började fotografera analogt och har sedan skaffat mig en bred kompetens med många olika typer av uppdrag. Jag har t ex arbetat som pressfotograf, med reportage och som inrednings- mat- och trädgårdsfotograf.

Idag står jag på tre ben. Jag är anställd till 50 procent som fotograf på Märta Måås Fjetterström i Båstad, jag gör frilansuppdrag och jag arbetar med egna pro-

jekt. Sedan jag började arbeta har yrket förändrats; idag kan 'alla' vara fotografer. Många av mina gamla fotografkollegor har försvunnit till andra jobb. Men även om flödet av bilder är stort gillar jag känslan av att det finns så många möjligheter idag. Till exempel har jag nyligen börjat filma med mobiltelefonen. Det är snabbt, roligt och ett nytt sätt att jobba. Jag är nyfiken och gillar utmaningar.

Men att arbeta som frilans är ganska ensamt. Jag kan sakna att ha folk omkring mig att diskutera med. Därför försöker jag träffa andra fotografer och konstnärer så ofta jag kan. Att höra hur andra arbetar, att få tips och råd, att titta på varandras bilder och projekt – det ger mig mycket energi.

Jag bor i Åstorp, som är en mindre ort utanför Helsingborg. Att bo i Skåne är inte som i Stockholm eller Göteborg, där man bara kan slinka inom ett evenemang. Det krävs en mycket större 'apparat' här, bara för en kort föreläsning. Samma sak om jag vill arbeta på Mediaverkstaden i Malmö, där jag är medlem. Då bokar jag ofta en halvdag minst, för annars blir det mer tid på buss och tåg än på verkstaden.

Jag brukar försöka åka på de evenemang som är i närområdet: Helsingborg, Landskrona och Malmö. Det känns som om det blir mer och mer aktivitet i Skåne, det är positivt och välkommet. Till exempel har jag i vår varit på Gerry Johanssons utställning i Landskrona och där har det också varit kvällssamtal med olika inbjudna fotografer. Och framöver blir det portfoliovisning i Helsingborg.

Mer fotografi på de institutioner som finns här i trakten, som t ex Dunkers kulturhus och Kulturhotellet i Helsingborg vore kul. Ska jag åka längre krävs det ofta mer för att det ska bli av. Att ett föredrag till exempel är inbakat i något annat. Där tror jag att CFF skulle kunna fylla en viktig roll i att skapa mer av helhetsupplevelser, där man får en inbjudan, möjlighet att träffa och prata med andra som är intresserade av fotografi och dessutom får lära sig något nytt på ett föredrag eller en workshop. Kanske kombinerat med ett socialt samkväm efteråt.

Just därför tror jag också att det är viktigt att CFF gör färre genomtänkta saker, än många småsaker. Är

det till exempel en föreläsning på en timme en vardag, där jag måste köra en bit, kan det bli att jag står över.

Det finns massor av saker CFF skulle kunna göra i Skåne! Fanzineprojektet de hade i Västra Götaland lät spännande. Studio- eller ateljébesök hos några olika fotografer, där de berättar om hur de arbetar, vore också inspirerande. Kanske med ett efterföljande mingel. Eller workshops där man pratar om tekniska utmaningar, till exempel vid utskrifter, inför tryck etc. Eller en workshop om att skriva ut på olika typer av papper, som t ex kunde hållas på Mediaverkstaden. Tänk vad bra om vi kunde sammanställa en lista där vi medlemmar tipsar varandra, t ex om bra tryckerier, verkstäder mm. Som frilans kan jag ofta känna att jag inte har någon att bolla det tekniska och andra utmaningar med. Det hade varit annorlunda om man suttit tillsammans med andra.

Jag engagerar mig gärna själv i CFF. Jag skulle till exempel tycka att det vore jättekul att sätta ihop en kurs. Jag är också medlem i Svenska fotografers förbund. Medan CFF känns mer inriktat mot utställningar och bokproduktion upplever jag SFF som bredare i sitt utbud. CFF är smalare. Det behöver inte vara negativt. Men de kanske missar en del medlemmar.”

Alice Millet

“Jag flyttade till Malmö från Frankrike 2018. Jag är utbildad vid École nationale supérieure de la photographie i Arles och har bland annat arbetat som konstpedagog på fotofestivalen där.

Sedan flytten har jag kämpat hårt för att etablera mig som fotograf i Sverige. Jag började med att leta efter workshops och hamnade då på STAPLN i Malmö, som är en mötesplats, ett coworking space och en slags inkubator för olika typer av kreativa projekt. Jag deltog i ett mentorsprogram, träffade en hel del nya människor och kom snart med i ett projekt för nyinflyttade utländska konstnärer – ordnat av Konstinstitutet. I det fick jag möjlighet att arbeta med skulptören Johan Röing, som sedan presenterade mig för Gert-Olle Göransson på Galleri Ping-Pong. 2020 fick jag möjlighet att ställa ut mitt projekt Baby-sitter där, med stöd från Konstinstitutet. Det var roligt och några av bilderna köptes in av Konstservice till Region

Skånes konstsamling. Samma år deltog jag också i en samlingsutställning på Galleri Frank vid Möllevångstorget. Till hösten kommer jag att ställa ut på Galleri Ping-Pong igen.

Min uppfattning är att man måste vara väldigt aktiv själv för att lyckas som fotograf och konstnär i Malmö. Det finns två parallella konstscener - en för professionella och en för amatörer. Och att slå sig in på den professionella är inte lätt. Till exempel är det främst nyutexaminerade från Malmö Konsthögskola som får stipendier.

Men Malmö är verkligen en stad med stor potential! Den är lagom stor och mycket känns ännu outvecklat. Jag som kommer från Frankrike, där kultur är jätteviktigt och något som det satsas mycket pengar på, kan tycka att det politiska engagemanget för kulturell verksamhet är lågt i Malmö. Många som bor här vet inte ens vad det finns för museer och konsthallar! Jag skulle till exempel jättegärna arbeta med projekt för barn och unga och göra kulturlivet mer inkluderande och jämställt.

Jag blev medlem i Centrum för fotografi 2021, under pandemin. Jag har deltagit i en studiecirkel kring att ansöka om projektstöd från Konstnärsnämnden och tycker att CFF anordnar många bra evenemang. Nu under våren 2022 kommer jag att delta i en portfoliovisning på Dunkers kulturhus i Helsingborg och det är kul att det börjar hända mer i Skåne. Enkäten var ett superbra initiativ! I Sverige är annars det mesta centrerat kring Stockholm.

En plats som är jättebra i Malmö är Mediaverkstaden. Jag är själv där och arbetar och skriver ut. Den platsen borde CFF utnyttja för samarbeten; kanske skapa en hub med verkstad, workshops och utställningsmöjligheter. Många önskar sig fler platser att ställa ut på. Landskrona finns, Köpenhamn finns, men många institutioner och nätverk är i sin egen bubbla och kommunicerar inte med varandra. Jag tror att man kan åstadkomma mycket genom ökad samordning och kommunikation.

Fotofestivalen i Arles har till exempel börjat samarbe-

ta med flera andra franska städer, för att nå fler och öka tillgängligheten. De har också en stor pedagogisk satsning som är inspirerande. Jag tror absolut att något liknande skulle kunna funka i Skåne.

Jag skulle gärna själv engagera mig i Centrum för fotografi, jag tror att CFF skulle kunna spela en viktig och professionell roll i att skapa jobb åt fotografer och konstnärer i Skåne.

Johan Malmberg

“Det mesta kring fotografi har utspelat sig i Landskrona de senaste åren. Det kickade igång bra, via festivalen kändes det utåtriktat på ett sätt som fotografiscenen lite för sällan gör. Nu är Landskrona Foto sedan ganska många år en etablerad institution för fotografi i Skåne av hög klass. Personligen kan jag tycka att verksamheten slutit sig en aning, jämfört med hur approachen gentemot publiken såg ut till en början. Styrkan med en sådan plattform som Landskrona Foto är annars att de har möjlighet att nå ut med fotografi till en bred målgrupp. Man har på senare tid även arrangerat en del offentliga samtal om fotografi, men det känns onekligen som om här finns mer att hämta; utifrån en så pass stark verksamhet borde det kunna göras betydligt mer som involverar en bredare publik. Personligen hade jag gärna sett CFF i Landskrona, det känns som att här skulle finnas synergieffekter att hämta.

Jag kan tycka att det saknas ett levande samtal om fotografi i Skåne och där skulle Centrum för fotografi kunna fylla en viktig roll. Till exempel genom att ordna föreläsningar och lyfta fram aktörer som befinner sig lite vid sidan av de stora konstinstitutionerna. Gentemot allmänheten hade det kanske varit tydligast om CFF hade en egen lokal, en fast plats för samtal, utställningar och workshops. Jag tror att det är bättre än att ha verksamheten utspridd för mycket. På så sätt vet folk vart de ska gå: de behöver inte vara så aktiva själv i sitt uppsökande.

Jag tycker också att bildjournalistiken borde kunna ta större plats i Skåne. Här har det tidigare funnits stark

och ambitiös fotosatsning på Sydsvenskan t ex – och Fotografins rum i Malmö var ett tag ett slags nav. Idag omfamnar till synes alla institutioner fotografien utan att ändå behandla den som en egen storhet. Så i bästa fall hade CFF legat inte alltför långt ifrån någon av dessa institutioner och gemensamt hade de kunnat bli den scenen.“

Bild från visning av Lunds universitetsbiblioteks fotoarkiv.

medietradition – kring Aktuell fotografi i Helsingborg

EVENEMANG OCH EVENT

Under våren 2022 har ett antal programpunkter genomförts. Dessa har haft till syfte att börja etablera CFF i regionen samt att undersöka vilket underlag det finns för fortsatt programverksamhet. De punkter som varit visningar och konstnärssamtal har utformats i enlighet med tanken om att stödja och främja befintliga nätverk och plattformar. Således har CFF denna första säsong tittat på befintliga utställningar och gjort arrangemang i samarbete med utställningsarrangören. Detta är ett intressant sätt för CFF att verka, då det möjliggör att knyta ihop verksamheter som verkar var för sig men som nu kan ta stöd med CFF som brygga. Vartefter programverksamheten utvecklas kommer denna tanke att till viss del ligga som grund, men även mer egeninitierade aktiviteter kommer att göras.

Landskrona Foto

Först ut var en presentation av Gerry Johanssons utställning *The Books* på Tyghuset i Landskrona den 9:e april. Utställningen arrangeras av Landskrona Foto och fokuserar på Johanssons bokproduktion som också visas i sin helhet i utställningen. Samtalet leddes av Mia Bengtsson Plynning, som också presenterade CFFs verksamhet i sin inledning. Eventet direktsändes via CFFs instagramkonto. Eventet hade cirka 40 besökare på plats och ca 50 via sociala medier. Det timplånga klippet har i skrivande stund ca 500 visningar på Instagram.

Galleri Format

Det andra eventet, 24:e april, var visning av utställningen *SPILL* på Galleri Format i Malmö. Fotograferna Jenny Lindhe, Martin Magntorn och Lisbeth Johansen visar verk på det gemensamma temat förlust och sorg. De tre presenterade respektive projekt och en kort frågestund följde. Evenemanget inleddes med att Peo Olsson berättade kort om CFF:s satsning i Skåne. Arrangemanget hade ca 20 deltagare på plats och ungefär 30 på CFFs instagramkonto, där det direktsändes. Klippet har nu ca 290 visningar.

Lunds Universitet

Den 24:e maj visade Tobias Idberg på Universitetsbiblioteket i Lund upp de fotografiska delarna av bibliotekets arkiv. Där finns ett stort antal fotografier av vitt skilda ursprung, men även enskilda fotografers efterlämnade verk. Exempelvis Lundafotograferna Lina Jonn och Per Bagge som verkade i slutet av 1800-talet och fram till ca 1940. Även mer samtida firmor som Ateljé-Hagbloms efterlämnade bilder från 20-tal till 80-tal finns representerade i arkivet.

Dessa tre programpunkter arrangerades av CFF men var även öppna för en fotointresserad allmänhet.

Portfoliovisning

I början av juni hålls vårens sista arrangemang på Dunkers Kulturhus i Helsingborg: en portfoliovisning där inbjudna gäster från det fotografiska fältet (eller närliggande) får möjlighet att kika på fotografers portfolios. Nio fotografer får två möten var med gästpanelen; Fredrik Norén, offentlig konst i Region Skåne, Martin Schibli, curator på Dunkers kulturhus samt Bea Tigerhielm, fotograf och ägare av Rikstolvan i Järrestad. Inbjudan gick ut till medlemmar men även till potentiellt intresserade i nätverken. Mixen bland anmälda är hälften CFF-medlemmar och hälften icke-medlemmar. De sistnämnda tänker sig dock att bli det i samband med arrangemanget. De nio platserna blev snabbt uppbokade och en reservlista fick upprättas. En portfoliovisning är en fantastisk möjlighet för fotografer att nätverka och skapa arbetstillfällen och knyter ihop yrkesverksamma med möjliga kunder/kontakter i arbetslivet i sin egen region.

Redan nu under våren förbereds också för höstens stora satsning på fotofanzineprojektet *Periferi*. Mer om detta under rubriken "Slutsatser och förslag på initiativ".

KARTLÄGGNING AV DEN FOTOGRAFISKA SCENEN

Kartläggningen har genomförts genom samtal med aktörer och personer som verkar i det fotografiska fältet i Skåne. En stor del av materialet har också framkommit genom efterforskningar främst på internet men också fysiska besök. En referensgrupp med anknytning till olika delar av fältet, samt olika geografisk position har tagits in för att diskutera och vaska fram ytterligare aktörer. Kartläggningen har fokuserat på enskilda aktörer såväl som institutioner, men också mer informella nätverk. Fokus har legat på Skåne men inkluderar även några företeelser i närområdet som har relevans för regionen.

Nedan följer en genomgång av de mest tongivande personerna och platserna i regionen.

Fotovärlden delar sig i ett par olika inriktningar som vi i denna kartläggning försökt ta fasta på att få med. I undersökningen har de helt kommersiella uppdragskanalerna fått mindre plats, inte för att de är ointressanta för CFFs medlemmar utan för att detta område eventuellt kräver en egen kartläggning, då det har en mer differentierad spridning och klara linjer är svåra att se. Vi har dock med några aktörer som varit stabila i regionen över tid.

Malmö

Storstadsregionen Malmö attraherar de flesta av de verksamheter som är i behov av stort besöksantal och genomströmning. Underlaget för bärighet i verksamheter förefaller här vara tillräckligt stort även om de flesta verksamheter bygger på stöd och ideella krafter.

Ett par viktiga aktörer på konstfältet är Galleri Format med Cian Burke och Breadfield med Tony Kristiansson och Jenny Lindhe, som visar både lokala fotografer och internationella samt är helt inriktade på fotografi. Samarbeten med Landskrona Foto finns och ett aktivt arbete för att främja bokutgivning är tydligt. Sailor Press som drivs av Matilda Plöjel och fokuserar på att ge ut fotografers böcker är ett namnkunnigt förlag som även når ut internationellt.

Fotografi i Fokus och Malmö Fotobiennal har ingen fast verksamhet i Malmö, men finns som en organisation som då och då gör aktiviteter. De har kontinuerligt en plattform på sociala media som informerar om händelser och stödjer verksamheter genom spridning. En aktiv person här är John S. Webb. Moderna Museet visar fotografi med jämna mellanrum, men sällan med lokal förankring. Malmö Konsthall har oftare fotografi på programmet, bland annat med C-rummet/Mellanrummet som huserar presentationer i mindre omfång och kortare tidsintervall. Bokhandeln och dess engagerade föreståndare Per Engström är ett mycket viktigt nav för fotografer och utgivare i Skåne. Här finns det mesta och stort intresse finns för mer oberoende förlag och böcker i mindre upplagor. Malmö Museer har en större samling äldre fotografi som aktiveras emellanåt och de visar också ibland upp sina samlingar av samtida verk. De spelar en viktig roll för att stödja samtida konstnärer genom att köpa in verk och att dela ut en rad stipendier. Famn Publications och Puss Publications är två nyare initiativ med fokus på foto. En rad mindre, oberoende gallerier som emellanåt visar fotografi är Galleri OBRA, Galleri Ping-Pong, Galleri CC, Galleri Final, Galleri Molekyl, microgalleriet Macken samt nykomlingen Cowgirl Gallery. Skånes Konstförening och Lillith Performance Studio är också viktiga mötesplatser.

En annan viktig nod för fotografer i Malmö är Mediaverkstaden som skapar förutsättningar för fotografiskt skapande. Här finns verktygen för att arbeta och producera. Allt från studio via skanning och redigering till storformatsprint och bokbindning. Anders Bräck förestår. Ett initiativ som sammanhänger med detta är även Malmö Art Book Biennal som fokuserar på artists' books i olika former. Andra verkstäder är KKV Monumental och KKV Grafik exempelvis. Ateljékollektiv som ADDO eller Spinneriet skapar förutsättningar för konstnärligt aktiva.

I den kommersiella kontexten finns ett antal reklambyråer så som ID Kommunikation, Guts & Glory, Garbergs, Konovalenko, The Fan Club / Creuna, W Communication, Malmö Reklambyrå, Bysted, OTW, KAN, Bästa Kompisar och Ehrenstråle. Det finns en

del hyrstudios så som måndag.studio och ett par andra fotografer som bedriver studiouthyrning parallellt med den egna verksamheten.

I Malmö finns fyra utbildningar med fotografi i på schemat. Malmö Universitet som har ett års grundår med möjlighet till ett påbyggnadsår. Konsthögskolan Malmö som tillhör Lunds Universitet med utbildning på bachelor- och/eller masternivå. På Bryggeriet bedrivs gymnasial utbildning med huvudfokus fotografi och skateboard (!). Strax utanför Malmö finns Östra Grevie Folkhögskola som bland flera olika ämnen har fotografi som förberedelse för högre utbildning. Den bedrivs som ett- eller tvåårig.

Region Skånes konstenhet är också en intressant aktör där upphandlingar görs via utlysningar till offentliga konstprojekt i regionen. Inom ramen för regionens byggprojekt och enprocentsmålet för konstsatsningar i dessa finns här en stor marknad för konstnärer och fotografer, särskilt i en tid då stora investeringar görs i att upprusta infrastruktur och samhällsapparat.

Köpenhamn

Kopplingar över sundet finns och många verksamheter attraherar båda sidor. Pandemin har naturligtvis påverkat detta utbyte negativt, men över tid återtar det troligtvis sin plats. Bland de viktiga platserna i Köpenhamn finns Fotografisk Center, ett permanent visningsrum som även anordnar aktiviteter och kurser. Copenhagen Photo Festival är ett årligen återkommande evenemang som intar olika rum i staden. Nikolaj Kunsthal, Galleri Nicolai Wallner och Martin Aasbek är andra rum för konst med fotografi som återkommande inslag. Den Sorte Diamant (biblioteket) har en stor samling fotografi i printform, även samtida fotografi. Ett förlag att nämna är Fabrik Books och Dogwalk Books (Dogwalk Platform). Fragment Books är en välsorterad bokhandel på nätet med säte i Köpenhamn. Fatamorgana är en utbildning som är populär även bland svenskar.

Lund

Lund är relativt nära kopplat till Malmö, också genom de institutioner som har verksamhet i båda städerna.

Det stora flödet av personer, kanske främst studerande, bidrar också till den rörlighet som finns att dra nytta av för de aktörer vi intresserat oss för. Som nämnt tidigare ligger Lunds Universitets renodlade konstutbildning i Malmö, men i Lund finns även Konstvetenskapliga Institutionen och Medie- och Kommunikationsvetenskap samt en hel del annat intressant för fotografers utbildning eller fortbildning. Här finns också Lunds Konst/Designskola på förberedande nivå.

Lunds Universitetsbibliotek har en större samling äldre fotografier så som Per Bagge och Lina Jonns porträttsamlingar. Kulturen är också en aktör med anställda fotografer och även samlingar. Dessa visas med jämna mellanrum och utställningar med fotografi på andra vis arrangeras här också.

Lunds Konsthall och Krognoshuset (Konstföreningen Aura) arbetar med samtidskonst och kanske främst den sistnämnda med lokala konstnärer. Martin Bryder Gallery har ställt ut mycket fotografi genom åren, lokala förmågor men även med nationell utblick. Galleri Cozmo och Galleri Kliger är mindre ställen med fotografi på menyn. Null & Void Books, som drivs av Peo Olsson, är ett förlag med fokus på konst, men med särskilt intresse för fotografi. Skissernas Museum har ett stort intresse för fotografi, de har huserat den ambulerande utställningen Årets Fotobok ett antal gånger och i arkiven finns stora mängder fotografi. De har också under senare år lagt stora resurser på att digitalisera sina arkiv, med fotografers hjälp. I sin utåtriktade verksamhet har de även hållit i presentationer och konstnärssamtal då fotografer fått visa upp sig.

Landskrona

Landskrona har sedan fotobiennalen startade blivit en viktig plats på skånska fotografiscenen. Här finns Landskrona Foto, som drivs av bland andra Jenny Nordqvist, Jenny Lindhe och Janne Jönsson, med Landskrona Stad i ryggen. Sedan 2013 har festivaler hållits varje år och från 2018 vartannat år. Initiativet involverar flera lokala aktörer såsom Landskrona Museum, Landskrona Bibliotek och Landskrona Konsthall. Även organisationer såsom Landskrona Direkt

och Landskrona Photo Friends är engagerade. Lokala gallerier engageras eller synkar verksamheter för festivalen och ett par att nämna är Galleri 1658 och Pumphuset i Borstahuset. Festivalen har en internationell utblick men engagerar också lokala fotografer. Här finns konstnärsresidens och andra samarbeten med tvärvetenskapliga ämnen. Utställningar och aktiviteter anordnas även kontinuerligt utanför själva festivalperioden.

Helsingborg

Helsingborg är centralort för det flesta verksamheterna i nordvästra Skåne. Här finns ett antal verkssamma kommersiella fotografer och även reklambyråer och andra bildköpare. Exempel på stora kommersiella aktörer är Boozt och Biltema med ett antal fast anställda fotografer. Dunkers kulturhus är en central punkt i kulturlivet med bred utställningsverksamhet och återkommande inslag av fotografi. Här görs stora utställningar såväl som mindre projektrumsartade presentationer. I staden finns också Projektrum Hjärne som är ett fristående icke-kommersiellt initiativ. Ett antal andra utställningsplattformar är Brandstationen Gåseback och Kulturhotellet som är mindre och ställer ut bland annat fotografi. Helsingborgs kulturförening i Kulturkvarteret Portugal kombinerar ateljéer med utställningsverksamhet och stöd för nya kulturinitiativ. Kulturmagasinet, i Fredriksdals trädgårdar, är del av Helsingborgs Museum, som är en samlingsplats med utställningar samtidigt som de förvaltar stadens konstsamling. De arbetar även aktivt med de fotografiska inslag de har i sina samlingar. Det har även förekommit att Sofiero anordnat fotoutställningar i parken.

Nordvästra Skåne

Nordväst om Helsingborg och nära knutet till staden, finns Höganäs med klassiskt fokus på keramik, men även andra konstarter. Höganäs Museum och Konsthall har under de senaste åren haft flera större fotoutställningar. I Blå Hallen har flera lokala fotografer/konstnärer ställt ut i samband med olika evenemang. Längre västerut på Kullahalvön finns Krapperups Konsthall som ställer ut lokala konstnärer men också har en nationell utblick. Ibland visas fotografi.

I Ängelholm finns Galleri Moment och i Båstad Ravi-nen Kulturhus. Österut hittar vi Munka-Ljungby Folkhögskola med Fotoskolan Munka som är en ettårig grundutbildning i konstnärlig fotografi, med möjlighet till ett andra påbyggnadsår.

Sydkusten

På sydkusten finns Ystads Konstmuseum som till viss del kan kopplas till Malmös konstliv. Här görs flera utställningar per år och ofta med inslag av fotografi. Museet har en stor samling konst från flera epoker fram till samtiden. De har även samlingar av fotografi som donerats från lokala fotografer. Här finns också en särskild del inrättad för Artist's Books.

I Trelleborg finns Axel Ebbes Konsthall som har en permanent samling av grundarens skulpturer som grund. På senare år har det i samklang med denna gjorts en rad interventioner av mer samtida karaktär, bland annat med fotografi. Trelleborgs Museum har utställningsverksamhet men också filmvisningsprogram och tillgängliga samlingar.

På Falsterbonäset finns ett par initiativ. Falsterbo Fotomuseum som är en privat fotografisamling med huvudsakligt fokus på modedefotografi. Stockholmsgalleristen Christian Larsen har sin sommarfilial i gamla delen av Falsterbo där särskilda sommarutställningar och evenemang hålls. Falsterbo Konsthall som är inhytt i gamla stationshuset gör ett par utställningar per år främst med samtida konstnärer. Fotografi finns på programmet bland mycket annat.

Sydöstra Skåne

Sydöstra Skåne är ju traditionellt förknippat med Östra Skånes Konstnärsgrupp som sedan slutet av 60-talet skapat förutsättningar för Konstrundan som bygger på ateljébesök i regionen. Sedan 90-talet finns också en central punkt i form av Tjörnedala Konsthall där även samtidsutställningar med externa konstnärer görs under säsongen som är maj till december. Ny ledare här är Christel Lundberg. Thomas Wallner har sedan många år drivit galleri i Simrishamn där många på den svenska samtidskonstscenen ställt ut. Rikstolvan utanför Järrestad är ett nyare initiativ som har stora inslag av fotografi, men även annat. De har även en alternativ lokal i Frömagasinet i Hammenhög för

särskilda presentationer. Här hittar vi fotograf Bea Tigerhielm i drivande roll. I Gärsnäs finns Galleri Blå som har grafik som huvudintresse, men fotografi förekommer. Tomelilla Konsthall är värt att nämna det emellanåt förekommer fotografi i utställningsprogrammet. I Simrishamn finns också Österlenskolan för Konst & Design som är en grundläggande och förberedande 2-årig utbildning. På Stenshuvud, söder om Kivik, finns Kivik Art som främst är en skulpturpark men även andra former av konstnärliga interventioner förekommer. Initiativtagare Sune Nordgren. Fabriken i Bästekille har stort fokus på fotografi och gör ett par säsongsutställningar per år. Fabriken hänger ihop med Galleri Final i Malmö, men har olika utställningsprogram. Olseröds Konsthall är ett rum för samtidskonst av skilda slag, sedan starten 2016 har de genomfört ett 20-tal utställningar under säsongen som under senare år är begränsad till mars-september.

Nordöstra Skåne

I nordöstra Skåne finner vi Kristianstad Konsthall med ett par utställningsrum där utställningar av olika karaktär görs. Här visas lokala konstnärer men även privata samlingar och samtida konster i ett nationellt sammanhang. I Åhus finns Kaleidoskop, även detta är Sune Nordgrens initiativ, som är ett konstålsförlag som givit ut ett 100-tal böcker sedan starten på 70-talet.

I skogen utanför Knislinge ligger Wanås slott med skulpturpark. Wanås är ett kulturcentrum, startat av Marika Wachtmeister, i slutet av 80-talet där parken byggs på med ett antal nya verk varje år. Konstnärer, oftast internationellt etablerade inbjuds att interagera med miljön. Fler konstarter har efterhand smugit sig in och här finns också en mer traditionell konsthall. Verksamheten drivs i skrivande stund av Elisabeth Millqvist som under hösten 2022 blir chef på Moderna Museet i Malmö.

På gränsen mot Blekinge finns i Bromölla IFÖ Verken som är en del av den gamla industrimiljön. Här finns idag konstnärsateljéer och verkstäder. Här finns också utställningsrum med programverksamhet.

Norra och mellersta Skåne

I ett band västerut finns en rad platser värda att nämnas för vidare undersökningar; Hässleholms Kulturhus, Klippans Konsthall samt Åstorps Konsthall. Söderut finner vi Röstånga Konsthall som förefaller vara en del i en spirande miljö kring Röstånga som på senare år dragit till sig kulturutövare från tätorterna och andra delar av Sverige.

I mitten av Skåne, där vår resa slutar, finns Höörs Konsthall med ett varierat utställningsprogram och diverse aktiviteter. Konsthallen visar lokala konstnärer men även konst med nationell utblick. Här finns också det klassiska förlaget Symposion som bland annat fokuserar på konst, kultur och filosofi.

SLUTSATS

Kartläggningens huvudfokus har varit att identifiera var fotografi visas, var vi möter den och interagerar med dess upphovspersoner. Vi har försökt söka brett och vill släppa in stora som små aktörer, institutioner såväl som microinitiativ. Det är ibland svårt att hitta renodlade fotografiorienterade initiativ, men platserna är valda utifrån aspekten att det förekommer foto eller har en stor potential för framtida initiativ, detta eftersom fotografi inte är ett isolerat ämne utan förekommer i flera hybridformer eller andra kontexter. I en del sammanhang är det huvudnumret samtidigt som det på andra platser är ett stödverktyg i en annan typ av verksamhet. Vi har också sökt platser för utbildning eller fortbildning med anknytning till foto. Dessa platser fungerar som noder i sig, personer med ett gemensamt intresse samlas och sprids igen, med ny kunskap och utökat nätverk. Utbildningarna på mer grundläggande nivå samlar också in återväxten av fotografer till viss del. Många av dessa syftar till att söka högre utbildning utanför regionen eller landet men under studietiden berikar verksamheterna i form av utställningar och andra publika aktiviteter. Ett visst fokus finns också på verkstäder och ateljéföreningar. På dessa ställen skapas förutsättningar för produktion men också mycket av det kollegiala stöd som ofta saknas i verksamheter som är soloaktiviteter. Undersökningen visar en tung övervikt åt storstads-

regionen på västkusten, vilket ju är föga överraskande. Här pågår publika verksamheter året om samtidigt som de i övriga delarna är mer eller mindre säsongsbetonade. Ett par av städerna i öster och söder har också verksamhet öppen året runt, men områdena är som helhet avhängiga de intensivare årstiderna. Utanför städerna finns naturligtvis de som har öppet året om, men många pausar då aktiviteten i området går ned.

Verksamheterna är ofta avhängiga en eller flera eldsjälar. Många är beroende av bidrag och stöd för att kunna göra det de gör. Detta är förstås naturligt, men i detta skulle också CFF kunna vara en samarbetspartner som stärker dessa strukturer för att bygga långsiktigt.

Fotografi är sällan "huvudattraktionen" utan det är snarare ett inslag som förekommer i utställningsprogrammen som ofta är breda. Vissa stora aktörer finns som har ett renodlat fotografifokus, främst Landskrona Foto, men även ställen som Rikstolvan som är ett privat galleri har stark fotografisk prägel.

I en sådan miljö kan Centrum för Fotografi sannolikt fungera väldigt bra. I rollen som arrangör av eget program där dessa olika platser aktiveras på olika vis eller att CFF är med och skapar samarrangemang.

I en satsning på fotografi kan utbildningar, utställningar, visningar eller boksläpp göras simultant på många ställen eller där det verkar finnas intresse för programpunkten i fråga.

Under kartläggningen har även en hel del kluster av mer kommersiellt arbetande fotografer lokaliserats. Dessa studiokollektiv och ateljéer skulle också kunna engageras i olika former av workshops eller teknikkurser inriktade på detta segment.

Bild ur utställninge SPILL av fotograf Jenny Lindhe

ANDRA DELEN

SLUTSATSER AV HELA FÖRSTUDIEN OCH FÖRSLAG PÅ INITIATIV FRAMÅT

Utifrån enkäten, djupintervjuerna, kartläggningen och de samtal som förts under förstudiens gång har fem punkter för CFF:s fortsatta arbete i Skåne formulerats:

- Ökat medlemsantal/marknadsföring
- Referens- och arbetsgrupper
- Fanzineprojektet Periferi
- Landskrona Foto
- Skapa utställningsmöjligheter

ÖKAT MEDLEMSANTAL/MARKNADSFÖRING

Centrum för fotografi hade i samband med att förstudien inleddes 42 betalande medlemmar som angett att de bor eller är verksamma i region Skåne.

Av enkätens 151 svarande angav 16 procent att de var medlemmar i CFF och 4 procent att de hade varit. 33,8 procent kände inte till Centrum för fotografi alls.

En positiv aspekt av dessa siffror var att vi lyckades med ett av våra mål med förstudien, nämligen att nå ut brett och inkludera så många fotografiskt verksamma som möjligt i vår undersökning. Utmaningen för framtiden blir nu att behålla deras uppmärksamhet och få dem att inse fördelarna med ett medlemskap.

I dagsläget är årsavgiften för ett medlemskap i CFF 400 kr och utöver ett rikt programutbud av workshops, föreläsningar och utställningar får man ta del av generösa medlemserbjudanden. Bara det rabatterade priset på årsprenumerationen av Adobes programpaket Creative Cloud gör det värt att vara medlem, i övrigt kan rabatter på försäkringar, inramningar och fotolitteratur nämnas. Dessutom får man möjlighet att presentera sig själv, sitt CV och sin portfolio på CFF:s hemsida, där det också finns en omfattande branschguide med tips på stipendier, utbildningar, utställare, förlag och bildbyråer. För att göra CFF relevant för sina medlemmar pågår löpande en insamling av idéer och behov genom enkäter som sprids nationellt.

Medlemmarna är med och styr verksamheten både regionalt och nationellt.

Att tydligt kommunicera dessa fördelar gentemot målgruppen blir ett av höstens fokusområden. Sociala medier är förstas en självklar marknadsföringskanal, men vi tror även att det personliga mötet är av stor vikt. Att vi finns på plats och tydligt signalerar vår närvaro. Vi inleder varje programpunkt med en kort presentation av CFF är ett sätt att återkommande informera om föreningen i hela regionen. Under våren tänker vi oss också en mer riktad marknadsföringsinsats mot fotoutbildningar i regionen, där vi berättar om CFF och vilka fördelar ett medlemskap kan ha efter studierna, på väg in i yrkeslivet.

En ännu viktigare uppgift för att öka medlemsantalet är naturligtvis att skapa evenemang och aktiviteter som känns angelägna för målgruppen och ligger i linje med deras önskemål. Här blir svaren i enkäten ett viktigt verktyg som underlag för vad vi väljer att satsa på. Även kartläggningen av den fotografiska scenen hjälper oss att se var och när vi bäst förlägger våra aktiviteter och hur vi kan samarbeta och samverka med olika aktörer i regionen. Vi kommer att arbeta med uppföljning och feedback efter våra evenemang och aktiviteter, som ett viktigt led i att skapa delaktighet och få ett utbud som motsvarar medlemmarnas förväntningar.

Ett annat fokusområde är försöka hitta medlemsrätter i regionen och undersöka vilka aktörer som vi kan samarbeta med för att möta upp regionens fotografers behov.

REFERENS- OCH ARBETSGRUPPER

Under arbetet med förstudien satte vi samman en referensgrupp av personer som är verksamma inom det fotografiska fältet på olika sätt. Syftet var dels att de skulle hjälpa oss att sprida enkäten i sina nätverk, dels att de skulle bidra till kartläggningen av den skånska fotografiska scenen. Att ha en sådan grupp är väldigt värdefullt – *fler ger mer!*

Vi kommer inleda hösten med ytterligare ett referensgruppsmöte, där vi berättar om utfallet av vårt arbete med förstudien och diskutera hur vi kan framåt. I dessa möten vill vi samla så många olika röster och perspektiv som möjligt och därför finns det en poäng i att då och då växla deltagare i gruppen.

Referensgruppsmötet som hölls i början av året var digitalt med fördelen att personer på olika platser i regionen enkelt kunde mötas utan att behöva lägga tid på att transportera sig. Självklart vore det också roligt att ses fysiskt, kanske på olika institutioner i Skåne där mötet också kan fungera som ett studiebesök för deltagarna.

I enkäten bad vi de som ville att fylla i sin mejladress, om de kunde tänka sig att bli kontaktade igen för ytterligare frågor eller för att få information om CFF:s vidare arbete i regionen. Denna lista på drygt 70 adresser har vi under våren använt för att nå ut med våra programpunkter och tanken är att den till hösten – tillsammans med CFF:s befintliga medlemsregister – ska kunna funka som ett efterlysningsverktyg.

I enkäten var det många som skrev att de gärna engagerade sig i CFF. Flera ansåg att delaktighet var viktigt för att de skulle vilja vara medlemmar; att de ville känna att deras tankar och idéer togs tillvara.

Fördelen med denna lista är att den har en bredd vad gäller kompetenser och rymmer representanter från stora delar av regionen. Många av dem tillhör heller inte inarbetade kluster vilket främjar en inkluderande känsla i föreningen.

Under våren har vi också tagit kontakt med de andra centrumbildningarna i Skåne, med syftet att samla in erfarenheter kring hur de arbetar med sina medlemmar i regionen. Idag har vi sedan tidigare ett gemensamt arbete med de andra centrumbildningarna inom bild- och formområdet kring konstnärers arbete med barn och unga i skolorna, via plattformen Konstdepartementet. Under hösten 2022 kommer arbetet med Konstdepartementet utökas i Region Skåne.

FANZINEPROJEKTET PERIFERI

Under hösten kommer fanzineprojektet Periferi att drivas i Skåne. Ett liknande projekt genomfördes av CFF i Västra Götaland hösten 2021 med mycket lyckat resultat. Fanzineprojektet med tillhörande workshops och andra aktiviteter fångar upp många av de önskemål som framkom i enkäten och djupintervjuerna. Nätverksbygge, tillfällen att förvärva nya kunskaper, utställningsmöjligheter, samarbeten mellan olika verksamheter, artist talks, socialt umgänge med nya bekantskaper. Dessutom blir Periferi ett sätt att synliggöra skånskt fotografi och bjuda in till samtal kring det, på flera olika platser i regionen.

Kort om projektet:

Från ett open call till skånska fotografer kommer en jury bestående av Annie Lindberg, tf chef på Skissernas museum, Thomas Millroth, konstkritiker med stort intresse för artist's books, Lisa Olausson, formgivare, och Mia Bengtsson Plynning, nationell samordnare på CFF, välja ut tolv fotografer som skapar var sitt fotofanzine.

Arbetet börjar under Landskrona Foto Festival och fortsätter sedan med ett antal träffar och workshops under hösten. Mediaverkstaden i Malmö kommer att fungera som en plats där deltagarna arbetar hands on med sina projekt. Workshops med fokus på bokproduktion kommer att hållas bland annat på Galleri Format och i samarbete med Östra Grevie Folkhögskola. Dessa workshops kommer också att erbjudas övriga medlemmar i CFF och visas digitalt på sociala medier. I november/december kommer fanzinen att presenteras på tre olika institutioner i Skåne. Deltagarna kommer då också få möjlighet att berätta och visa bilder ur sina projekt. Samtal har här inletts med Skissernas museum, Tjörnedala konsthall och Wanås och Galleri Format.

Fanzinen kommer att säljas i CFF:s webbshop och finnas tillgängliga på flera konstbibliotek- institutioner över hela landet. Dessutom kommer projektet att ställas ut i CFF:s lokaler i Stockholm, vilket innebär en spridning av skånskt fotografi även utanför regionen.

LANDSKRONA FOTO FESTIVAL

Många i enkäten lyfte fram Landskrona Foto som den viktigaste och mest etablerade aktören på den skånska, fotografiska scenen. Här finns både en uppbyggd struktur och ett välrenommerat programutbud. Hösten 2022 är det dessutom dags för Landskrona Foto Festival igen – ett evenemang som sträcker sig över nästan tre veckor och engagerar såväl svenska som utländska fotografer/konstnärer, både på de etablerade institutionerna och på andra platser i staden.

Det finns sedan tidigare många exempel på CFF-samarbeten med Landskrona Foto (senast visningen av Gerry Johansson-utställningen under våren) och festivalen blir ett utmärkt sätt att synas, höras och öka kännedomen om CFF i Skåne. Det som hittills planerats under Landskrona Foto Festival är en presentation av Periferi-projektet i samband med Fotoboksdagarna. Periferi-fotografierna från Skåne ska bjudas in för en första träff, med presentation och samtal.

Hösten 2021 höll CFF ett brett rundabordssamtal på Konstfack i Stockholm, på temat "Tankar om fotografi". På Landskrona Foto fortsätter samtalet, den här gången med fokus på fotografi och forskning. Samtalsledare är Cecilia Järde, lektor i fotografi och rörlig bild och forskningsledare på Konstfack. Björn Larsson och Carl Johan Ericsson presenterar sina forskningsprojekt och samtal kring metoder, villkor etc. Detta evenemang har syftet att fånga upp de röster som i enkäten önskade sig ett fördjupat samtal och en mer livfull diskussion om fotografi i Skåne.

SKAPA UTSTÄLLNINGSMÖJLIGHETER

Både i enkät och djupintervjuer var det många som önskade sig fler platser att ställa ut på i Skåne. Sedan många år tillbaka arrangerar CFF Salong CFF i Stockholm, där medlemmar erbjuds att ställa ut varsitt verk. Fotografierna har också möjlighet att sälja sina fotoböcker och evenemanget är både populärt och välbesökt. Under pandemin har utställningen också visats digitalt.

Under våren 2023 planerar vi att genomföra en grupputställning i Skåne där skånska fotografer presenteras på flera olika platser runt om i regionen. Formerna för utställningen ska arbetas fram under hösten 2022 och medel för att genomföra den kommer sökas under hösten. Utställningen/utställningarna kommer att uppfylla önskemålet om lyfta fram skånsk fotografi, att skapa något utanför de redan etablerade nätverk som finns och vara tillfällen att nätverka och lära känna kollegor över hela Skåne. I samband med utställningen arrangeras ett antal workshops och artist talks.

De samtal som förts med representanter för olika institutioner i regionen visar på ett stort intresse för samarbeten av olika slag. När vi planerar utställningen/utställningarna kommer vi att ha stor nytta av dessa kontakter, samt av vår egen kartläggning. Vissa institutioner har till exempel fler besökare under vissa perioder under året eller i samband med vissa händelser, andra är populära besöksmål året om. Hur lätt det är att ta sig till och från en utställningsplats är också sådant som spelar in, i kombination av att man får "value for money" vid besöket. Samtidigt finns det en spännande utmaning i att introducera nya platser för fotografi- och konstupplevelser. CFF kan på sådana platser också fungera som hjälp i samarbetet med mindre verksamheter, som kanske har stora ambitioner men saknar tid och/eller resurser.

SAMMANFATTANDE AVSLUTNING

"Ja, hurra! Så bra!"

Så skulle man enklast kunna sammanfatta arbetet med förstudien i Skåne. För det har varit den övergripande känslan och responsen var vi än har berättat om projektet under våren. Det finns verkligen en önskan om mer fotografi i Skåne och en vilja att skapa något bra tillsammans. Om fler gränsöverskridande samarbeten och nya spännande initiativ. Om mer umgänge och större kunskapsutbyte, fotografer emellan. Om fler samtal.

Att Centrum för fotografi skulle kunna fylla funktionen som den samlande kraft många saknar har också varit tydligt. Någon som drar upp riktlinjer, agerar nav för verksamheterna och erbjuder alltifrån fortbildning, föreläsningar till informella after art-träffar. Givetvis i samarbete och dialog med sina medlemmar.

CFF är en väletablerad medlemsorganisation, med kompetens och bred erfarenhet samt tydliga mål och strategier, vilket gör en etablering i Skåne lättare.

Skåne har ett brett utbud med flera mindre verksamheter på olika platser i regionen. Dessa kan behöva hjälp att hitta och lära känna varandra för att tillsammans kunna verka för en starkare plattform för fotografiet i stort. Och ju starkare den skånska rösten är desto större eko ger den i resten av Sverige, vilket ligger i linje med ett av CFF:s mål nämligen att synliggöra och sprida lokalt fotografi ut i landet.

Ett annat mål för CFF är att identifiera och knyta upp långsiktiga och återkommande samarbetspartners i de regioner vi är verksamma. Detta för att skapa en igenkänning och en samlad bild av verksamheten, men också för att skapa synergieffekter såväl regionalt som nationellt. Detta arbete har påbörjats under förstudien och kommer att manifesteras ytterligare, till exempel i fanzine-projektet. I enkäten nämnde många bland annat Mediaverkstaden som en bra knutpunkt för skånska fotografer, vilket gjorde det naturligt att förlägga projektets praktiska arbete där.

Likaså kändes Östra Greve Folkhögskola som en viktig samarbetspartner då CFF värnar fotoutbildningarna i regionen och vill öka kännedomen om CFF bland skånska fotografiutbildningar. Galleri Format är ett inarbetat forum för fotografiintresserade, vilket kan locka såväl medlemmar som en intresserad allmänhet till workshops och samtal.

Just nu är det inte aktuellt med en fast lokal i Skåne. Anledningarna till detta är att vi vill skapa en större rörlighet i regionen och undvika en alltför stor koncentration till storstäderna. Det gör också att fler kan ta del av programutbudet och samarbeten med olika aktörer på olika platser i regionen stärks.

Genom ett relevant, regelbundet och konsekvent programutbud och välpaketerade, spännande aktiviteter kommer antalet medlemmar öka i hela regionen. På så sätt stärker vi arbetsmarknaden för fotografer i området samt skapar nya yrkesmässiga kontaktnät och verkar för kompetensutveckling inom hela det fotografiska fältet.

Förstudien är genomförd med stöd från **Region Skåne** under våren 2022.

Peo Olsson är fotograf och konstnär med egen verksamhet. Driver även bokförlaget Null & Void Books med fokus på konstboksutgivning.

Linda Unnhem är journalist och fotograf med konstnärlig praktik. Hon håller kurser i fotografi på Munka Ljungby Folkhögskola och arbetar även med eget litterärt arbete.

Mia Bengtsson Plynnig är nationell samordnare på Centrum för fotografi.

SKÅNE
FOTOGRAFISKA FÄLTET
LISTA 2022

Utställningslokaler/Mötesplatser

Axel Ebbes Konsthall

Aura

-Anna Borstam

Beyond the Crane

Blå Hallen

Brandstationen Gåsebäck

Breadfield

-Tony Kristiansson

-Jenny Lindhe

CAC

-Conny Blom

Canopy

Christan Larsen Falsterbo

Copenhagen Photo Festival

Cowgirl Gallery

Cozmo

Dogwalk Books

-Dogwalk Platform

Dunkers

-Martin Schibli

Eslövs Konsthall / ARTiE

Falsterbo Konsthall

Fabriken Bästekille

Falsterbo Fotomuseum

Format

-Cian Burke

Fotografisk Center

Galleri Arnstedt

Galleri CC

Galleri Final

-Cissi Carlsson Starck

Galleri Molekyl

Galleri Moment

Galleri Nicolai Wallner

Galleri OBRA

Galleri Ping Pong

Galleri Thomas Wallner

Galleri I 658

-Jens Jentin Lindberg

Helsingborgs kulturförening/Kulturkvarteret Portugal

-Fredrik Olsson

Helsingborgs konstproduktion

-Karin Frennesson Westblad

Helsingborgs Museum

Hishults konsthall

Hässleholms Kulturhus

Höganäs Museum och Konsthall

-Martin Severinson

Höör Konsthall

-Martin Svansjö

IFÖ Center /Iföverken

Inter Arts Center

Kivik Art

Klippans Konsthall

Kliger Gallery

Krapperups Konsthall

-Brith-Marie Delander

Kristianstad Konsthall

-Marika Reutersvärd

-Filippa Forsberg

Kulturen

Kulturhotellet

-Peter Eriksson / Axel Swanstein

Kulturmagasinet (Hbg:s museisamling)

-Anna Bank

Landskrona Bibliotek

-Annika Liljegren

Landskrona Direkt

Landskrona Foto

-Jenny Lindhe

-Jenny Nordqvist

-Janne Jönsson

Landskrona Konsthall

Landskrona Museum

-Anneli Oxenstierna

Landskrona Photo Friends

Louisiana

Lillith Performance Studio

Lunds Konsthall

Malmö ArtBook Biennial

Macken

Malmö Konsthall

-Mellanrummet

Malmö Museer

-Malmö Konstmuseum

-Fotografisk samling

-Lina Åhlenius

Malmö Openstudios

Martin Aasbek Gallery

Martin Bryder Gallery

Moderna Museet
Måndagsexemplar (galleri) via måndag.studio
Nikolaj Kunsthall
Olseröds Konsthall
Panora
Projektrum Hjärne
Pumphuset
Ravinen
-Charlotta Jönsson
Rikstolvan
-Bea Tigerhielm
-Frömagasinet
Röstånga Konsthall
Skissernas Museum
-Annie Lindberg
-Emma Krantz
Skånes Konstförening
Statens Museum för Konst
Tapper-Popermejer
Tomelilla Konsthall
-Desiree Lennklo
Trelleborgs Museum
Varbergs Konsthall
Wanås
-Elisabet Millqvist
-Mattias Givell
-Marika Wachtmeister
Ystad Konstmuseum
-Yrr Jonasdottir
-Isak Nordgren
Åstorps Konsthall
Österlens Fotograficentrum
ÖSKG
-Tjörnedala Konsthall
-Christel Lundberg

Region Skåne

Region Skåne Konstservice
-Fredrik Norén
-Regionfastigheter
-Kristina Möster Nilsson
-Nils Magnus Sköld
-Jimmy Zaar

Formgivare

Fia Djerf formgivare
Lisa Olausson Formgivare
Matilda Plöjel

Sustainable Studio
The Bacon Hospital
-Martin Kann
-Lina Gustavsson

Förlag

Dogwalk Books
-Dogwalk Platform
Ellerströms Förlag
Fabrik Books
-Trine Søndergaard
Famn Publishing
Fragment Photobooks
Kaleidoskop
-Sune Nordgren
Null & Void Books
-Peo Olsson
Puss Publications
-Petra Bindel
Sailor Press
-Matilda Plöjel
Symposion
-Brutus Östling

Bibliotek/samlingar

Den Sorte Diamant
Kulturen
Lunds Universitetsbibliotek
-fotografisamling
Malmö Museer
-Malmö Konstmuseum
-Konstsamling
-Fotografisk samling (äldre arkiv)
-Lina Åhlenius

Utbildningar

Bryggeriet (utbildning)
-Jens Nordström
Fridhems Folkhögskola
Folkuniversitetet
-Lunds Konst/Designskola
Lunds Universitet
-Konstvetenskapliga Institutionen
-Galleri Pictura
-Konsthögskolan
Munka-Ljungby Folkhögskola
-Nygårds Karin Bengtsson
-Emma Blomberg

Malmö Universitet

- Magnus Denker
- Christel Brost

Österlenskolan för konst & design

Östra Grevie Folkhögskola

- Nils Bergendal
- Åsa Nordqvist Andersson

Ateljéföreningar

Addo Ateljéförening

Ateljéföreningen Spinneriet

Verkstäder

KKV Monumental -verkstäder

KKV Nordvästra Skåne

IFÖ Center /lföverken

Mediaverkstaden

- Anders Bräck

Ronneby Kommun -fotoverkstäder

På socialamedier

Fotografi i Fokus

- John Webb

Malmö Fotobiennal

Kommersiella aktörer

ATWTP cph

ATWTP se

- Petra Olsson Gendt

Biltema

Boozt

Bystedt

Bästa kompisar

Ehrenstråle

Galore Magazine

Garbergs

GivAkt

Guts & Glory

Headbrands

ID Kommunikation

IKEA

KAN

Konovalenko

Malmö Reklambyrå

OTW

Spoon

The Fan Club / Creuna

Agentur

Havest Agency

- Peter Turkalj

Hyrstudio

måndag.studio

Leverantörer

Dopfelganger (trumskanning)

Drewex

Exponera

- Roland Källberg

Frameworks ram

- Tony Kristiansson

Fotoaffären på Bergsgatan (+labb)

Goecker (Daniel Nilsson)

Goecker Köpenhamn

Mattsons Foto

- Analog Framkallning

PrintLab Malmö

Scandinavian Photo

Vitaby Järnvägshotell

